

Фінанси, банківська справа та страхування

УДК 368:004.9:338.47(477)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.14603795>

**Аналіз впливу сучасних технологій на розвиток страхового бізнесу в
Україні**

Чуницька Ірина Іванівна,

доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансових ринків та технологій, факультет фінансів та цифрових технологій, Державний податковий університет, м. Ірпінь, Україна, <https://orcid.org/0000-0002-9718-1332>

Богріновцева Людмила Миколаївна,

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, фінансово-економічний факультет, Національна академія статистики, обліку та аудиту, м. Київ, Україна, <https://orcid.org/0000-0001-9597-1085>

Ключка Ольга Володимирівна,

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансових ринків та технологій, факультет фінансів та цифрових технологій, Державний податковий університет, м. Ірпінь, Україна, <https://orcid.org/0000-0003-3903-7487>

Прийнято: 17.12.2024 | Опубліковано: 06.01.2025

Анотація. У статті досліджено вплив цифрових технологій на розвиток страхового бізнесу в Україні в умовах глобальної цифровізації. Актуальність теми зумовлена необхідністю підвищення ефективності, прозорості та конкурентоспроможності страхових компаній на сучасному ринку, що вимагає інтеграції інноваційних рішень.

Встановлено, що ключовими рушіями змін у страховій галузі є такі технології, як штучний інтелект, блокчейн, великі дані й Інтернет речей, які сприяють автоматизації процесів, персоналізації послуг і підвищенню прозорості операцій.

Метою дослідження є аналіз основних проблем і можливостей упровадження цифрових технологій у страховий бізнес України, а також розроблення рекомендацій щодо їх адаптації до локальних умов. Для досягнення поставленої мети використано методи аналізу, синтезу та систематизації наукових джерел, а також порівняльного аналізу міжнародного досвіду цифровізації страхового ринку. Проведено оцінку ключових викликів та обмежень, що впливають на інтеграцію інновацій у галузь.

Результати дослідження вказують на значний потенціал цифрових технологій для трансформації страхового бізнесу. Виявлено основні проблеми, серед яких недостатня цифрова інфраструктура, слабка регуляторна підтримка, брак кваліфікованих кадрів і низький рівень цифрової грамотності клієнтів. Установлено, що впровадження блокчейн-технологій, автоматизованих систем обробки заявок та інтерактивних клієнтських платформ може значно покращити ефективність роботи страхових компаній, забезпечити прозорість операцій і знизити рівень шахрайства.

У висновках запропоновано розробку централізованих платформ для обміну даними, адаптацію нормативної бази до міжнародних стандартів, а також реалізацію освітніх ініціатив для підвищення цифрової грамотності персоналу і клієнтів. Визначено, що державна підтримка, зокрема через надання податкових пільг і грантів, може стати важливим стимулом для цифрової трансформації галузі.

Перспективи подальших досліджень охоплюють аналіз впливу цифрових технологій на фінансову стійкість страхових компаній, оцінку ефективності впровадження конкретних інноваційних рішень у різних сегментах ринку, а

також вивчення особливостей адаптації міжнародного досвіду до локальних умов.

Ключові слова: страхування, страховий бізнес, страховий ринок, цифровізація, інноваційні технології, блокчейн, штучний інтелект, великі дані, автоматизація, Інтернет речей, прозорість, конкурентоспроможність.

Analysis of the Impact of Modern Technologies on the Development of Insurance Business in Ukraine

Iryna Chunytska,

Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department of
Financial Markets and Technologies, Faculty of Finance and Digital Technologies,
State Tax University, Irpin, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-9718-1332>

Liudmyla Bohrinovtseva,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department
of Finance, Banking and Insurance, Faculty of Finance and Economics, National
Academy of Statistics, Accounting and Auditing, Kyiv, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0001-9597-1085>

Olha Kliuchka,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department
of Financial Markets and Technologies, Faculty of Finance and Digital Technologies,
State Tax University, Irpin, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0003-3903-7487>

Abstract. The article examines the impact of digital technologies on the development of the insurance business in Ukraine in the context of global digitalisation. The relevance of the topic is due to the need to increase the efficiency,

transparency and competitiveness of insurance companies in the modern market, which requires the integration of innovative solutions.

It has been established that the key drivers of change in the insurance industry are technologies such as artificial intelligence, blockchain, big data and the Internet of Things, which contribute to process automation, personalisation of services and increased transparency of operations.

The purpose of the study is to analyse the main challenges and opportunities for the introduction of digital technologies in Ukraine's insurance business and to develop recommendations for their adaptation to local conditions. To achieve this goal, the methods of analysis, synthesis and systematisation of scientific sources, as well as comparative analysis of international experience in the digitalisation of the insurance market, were used. The key challenges and constraints affecting the integration of innovations into the industry are assessed.

The results of the study indicate the significant potential of digital technologies for transforming the insurance business. The main problems have been identified, including insufficient digital infrastructure, weak regulatory support, lack of qualified personnel, and low level of digital literacy among customers. It is established that the introduction of blockchain technologies, automated application processing systems and interactive client platforms can significantly improve the efficiency of insurance companies, ensure transparency of operations and reduce fraud.

The conclusions propose the development of centralised platforms for data exchange, adaptation of the regulatory framework to international standards, and implementation of educational initiatives to improve the digital literacy of staff and customers. It has been determined that government support, in particular through the provision of tax benefits and grants, can be an important incentive for the digital transformation of the industry.

Prospects for further research include analysing the impact of digital technologies on the financial stability of insurance companies, assessing the effectiveness of implementing specific innovative solutions in different market

segments, and studying the specifics of adapting international experience to local conditions.

Keywords: insurance, insurance business, insurance market, digitalisation, innovative technologies, blockchain, artificial intelligence, big data, automation, Internet of Things, transparency, competitiveness.

Постановка проблеми. Сучасний розвиток страхового бізнесу в Україні зазнає суттєвих змін під впливом технологічних інновацій, які є рушійною силою трансформації галузі. Використання таких технологій, як штучний інтелект, блокчейн, великі дані й Інтернет речей, формує нові підходи до оцінки ризиків, обслуговування клієнтів та управління страховими продуктами. Водночас ці процеси супроводжуються численними викликами, зокрема недосконалістю технологічної інфраструктури, слабкою кібербезпекою та недостатнім рівнем цифрової грамотності вітчизняного бізнесу.

Науковий інтерес до цієї проблематики зумовлений необхідністю систематичного дослідження впливу цифрових технологій на ефективність страхових процесів. Важливість практичного розв'язання завдання полягає у тому, що впровадження інноваційних рішень здатне підвищити конкурентоспроможність українських страховиків на глобальному ринку, забезпечити нові можливості для персоналізації послуг та оптимізації витрат.

Дослідження цієї проблеми спрямоване на визначення ключових тенденцій цифровізації у страховій сфері, аналіз її впливу на бізнес-процеси та формулювання рекомендацій для адаптації сучасних технологій до специфіки українського ринку. Зв'язок між поставленими завданнями та практичною значущістю полягає у створенні передумов для ефективного використання інновацій задля підвищення прозорості, надійності та доступності страхових послуг в умовах динамічних змін економічного середовища.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження впливу сучасних технологій на розвиток страхового бізнесу в Україні висвітлюють широкий

спектр аспектів — від інтеграції інновацій у фінансове управління до аналізу окремих технологій, таких як штучний інтелект, блокчейн, великі дані й Інтернет речей.

Робота Л. Богріновцевої, О. Ключки та І. Заїчко присвячена впровадженню інноваційних підходів до управління фінансами страхових компаній у кризових умовах. У дослідженні встановлено, що використання блокчейн-технологій сприяє підвищенню прозорості фінансових операцій і зниженню ризиків шахрайства, що є критично важливим для роботи компаній в умовах воєнного стану. Автори також підкреслюють важливість автоматизації фінансового обліку для адаптації до змінних ринкових умов [1].

У монографії під науковою редакцією С. Онишко проаналізовано інноваційні підходи до фінансового управління на різних ринках, включно зі страхуванням. Зокрема, акцент зроблено на ролі великих даних у прогнозуванні ризиків та формуванні адаптивних страхових тарифів. Проте автори зазначають, що в Україні впровадження таких підходів стримується обмеженнями інфраструктури та нормативного забезпечення [2].

О. Сосновська досліджує інноватизацію страхового бізнесу в умовах цифрової економіки. У роботі виявлено, що впровадження блокчейн-технологій дає змогу не лише знизити операційні витрати, але й підвищити довіру клієнтів. Водночас авторка акцентує на викликах, пов'язаних із недостатнім рівнем цифрової грамотності споживачів [3].

Дослідження О. Панченка й І. Садчикової зосереджене на ролі цифрових технологій у підвищенні конкурентоспроможності страхового бізнесу. У статті встановлено, що штучний інтелект дає змогу персоналізувати страхові продукти, а Інтернет речей сприяє впровадженню превентивного страхування. Проте автори підкреслюють, що недостатня цифрова інфраструктура стримує масштабне впровадження цих рішень [4].

І. Самошкіна звертає увагу на розвиток диджиталізації страхового ринку України. У дослідженні розглядається роль інтегрованих цифрових платформ

для автоматизації страхових процесів, які дають можливість покращити взаємодію між клієнтами та страховиками. Проте виявлено, що відсутність узгодженої нормативної бази є основним обмеженням для подальшого розвитку [5].

С. Кучерівська аналізує вплив інформаційних технологій, зокрема роботизованих систем автоматизації (RPA), на підвищення ефективності страхових послуг. У роботі доведено, що такі системи скорочують адміністративні витрати та прискорюють обслуговування клієнтів, але їх впровадження ускладнене через фінансові бар'єри для малих і середніх компаній [6].

Переваги й недоліки сучасних інформаційних технологій у страхуванні досліджують Ю. Татаринцева і Є. Строков. Зокрема, вони зазначають, що інтерактивні клієнтські платформи покращують рівень задоволеності клієнтів, але потребують значних інвестицій у кібербезпеку для захисту даних [7].

О. Сосновська й І. Сіренька аналізують тенденції інноваційного розвитку страхового бізнесу в Україні. Виявлено, що використання великих даних дає змогу ефективніше сегментувати клієнтів і прогнозувати їхні потреби. Проте недостатність емпіричних даних обмежує можливість широкого застосування цих підходів [8].

Ю. Данько та С. Бровко зосереджуються на впливі інноваційних технологій на страховий ринок. У роботі підкреслено, що штучний інтелект та автоматизація дають змогу оптимізувати процеси оцінки ризиків, але їх впровадження потребує оновлення регуляторної бази [9].

Інноваційні маркетингові стратегії у контексті цифровізації страхового бізнесу досліджують Н. Гречаник та О. Савчук. У роботі зазначено, що цифрові інструменти дають можливість оперативно реагувати на зміни ринку, але для їх ефективної адаптації потрібні спеціалізовані освітні програми для персоналу [10].

У своєму дослідженні С. Eckert і К. Osterrieder розглядають успішні кейси впровадження цифрових технологій у страхові компанії. Автори наголошують, що інтеграція великих даних та автоматизованих систем може знизити витрати на обслуговування клієнтів і підвищити точність оцінювання ризиків [11].

Вплив цифровізації на адаптивність страхових продуктів до потреб клієнтів аналізують J. Weingarth і його співавтори. Виявлено, що інтеграція цифрових платформ сприяє розвитку клієнтоорієнтованих бізнес-моделей, що є корисним для України в контексті реформування ринку [12].

Таким чином, проведений аналіз підтверджує, що цифрові технології мають значний потенціал для трансформації страхового бізнесу в Україні, проте їх впровадження залежить від удосконалення регуляторної бази, фінансової підтримки й адаптації міжнародного досвіду до локальних умов. Запропоноване дослідження сприятиме подоланню цих викликів.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значний інтерес до цифровізації страхового бізнесу, залишаються аспекти, які потребують подальшого дослідження. Недостатньо вивчені комплексні тенденції впровадження цифрових технологій у страховій галузі України, особливо їхній системний вплив на бізнес-процеси. Вплив таких технологій, як штучний інтелект, блокчейн, великі дані й Інтернет речей, часто розглядається в теоретичному контексті, що ускладнює оцінювання їхньої ефективності у локальних умовах.

Адаптація міжнародного досвіду до українських реалій залишається відкритим питанням, зокрема щодо інтеграції регуляторних стандартів, технологічних рішень і бізнес-моделей, які успішно працюють у розвинених країнах. Аналіз викликів та обмежень упровадження інновацій зосереджений на загальних проблемах, без деталізації для окремих сегментів ринку.

Немає практичних сценаріїв упровадження цифрових рішень, що враховують специфіку малого та середнього страхового бізнесу. Це обмежує можливості галузі в ефективній адаптації до сучасних викликів. Запропоноване

дослідження спрямоване на заповнення цих прогалин через інтеграцію теоретичного аналізу, практичних прикладів і міжнародного досвіду для розроблення ефективних стратегій цифровізації.

Формулювання цілей статті (визначення завдань)

Мета статті полягає у дослідженні впливу сучасних технологій на розвиток страхового бізнесу в Україні, визначенні основних викликів і перспектив впровадження інновацій, а також розробленні рекомендацій для оптимізації бізнес-процесів у страховій сфері.

Завдання статті:

1. Проаналізувати сучасні тенденції впровадження цифрових технологій у страховій галузі України, зокрема їхній вплив на основні аспекти діяльності страхових компаній, такі як автоматизація процесів, персоналізація послуг і підвищення прозорості операцій.

2. Визначити можливості адаптації міжнародного досвіду цифровізації до специфіки українського страхового ринку з акцентом на інтеграцію регуляторних стандартів, технологічних рішень і бізнес-моделей, успішно застосованих у розвинених країнах.

3. Розробити практичні рекомендації для впровадження інноваційних технологій у страховий бізнес України, враховуючи виявлені ключові виклики й обмеження, з метою підвищення ефективності, прозорості та конкурентоспроможності галузі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Використання сучасних технологій у вітчизняному страховому бізнесі є важливим фактором її розвитку, оскільки вони сприяють автоматизації бізнес-процесів, підвищенню точності аналізу ризиків, покращенню взаємодії з клієнтами та створенню нових продуктів.

Основними тенденціями є впровадження штучного інтелекту для аналізу даних, блокчейн-технологій для підвищення прозорості угод, Інтернету речей для персоналізації страхових продуктів, а також використання великих даних для

прогнозування ризиків та оцінювання ефективності діяльності. Ці технології значно підвищують швидкість обробки інформації, знижують операційні витрати та дають змогу адаптувати послуги під потреби клієнтів (табл. 1).

Таблиця 1

Основні тенденції впровадження цифрових технологій у вітчизняний страховий бізнес

Тенденція	Технологія	Практичне застосування
Автоматизація оцінювання ризиків	Штучний інтелект	Використання алгоритмів машинного навчання для прогнозування страхових випадків, аналізу ризиків і виявлення шахрайства.
Підвищення прозорості угод	Блокчейн	Застосування децентралізованих реєстрів для обробки страхових угод, зокрема в автострахованні, що забезпечує незмінність і відкритість даних.
Персоналізація страхових продуктів	Інтернет речей (IoT)	Збір даних із пристроїв, таких як телематика у транспортних засобах або смартсенсори у будинках, для створення індивідуальних страхових тарифів.
Аналітика і прогнозування	Великі дані	Використання технологій обробки великих обсягів інформації для аналізу клієнтських профілів, сегментації ринку і прогнозування страхових подій.

Джерело: сформовано авторами на підставі [4, 6; 7; 9]

Сьогодні впровадження цих технологій дає змогу страховим компаніям в Україні значно покращувати якість надання послуг. Наприклад, алгоритми машинного навчання автоматизують процеси оцінювання страхових ризиків, що скорочує час ухвалення рішень і знижує ймовірність людських помилок.

Блокчейн-технології активно використовуються в автострахованні, де клієнти можуть миттєво отримувати інформацію про свої страхові угоди через спеціалізовані платформи. Інтернет речей дає змогу впроваджувати гнучкі тарифи, де водії отримують знижки на страхування залежно від їхнього стилю водіння, що моніториться телематичними пристроями. Використання великих

даних забезпечує страховим компаніям можливість прогнозувати поведінку клієнтів, формувати ефективні маркетингові стратегії й оптимізувати страхові портфелі. У сучасних умовах ці технології не лише покращують конкурентоспроможність, але й створюють передумови для подальшого зростання галузі.

Сучасні цифрові технології суттєво змінюють характер взаємодії страхових компаній із клієнтами, партнерськими структурами та регуляторами. Вплив таких інноваційних рішень, як штучний інтелект, блокчейн, великі дані й Інтернет речей, поширюється на процеси обробки інформації, оцінювання ризиків, формування нових продуктів і забезпечення відповідності нормативним вимогам. Особливістю цих змін є інтеграція автоматизованих систем, які дають можливість створювати єдину інформаційну екосистему для страхових компаній, клієнтів і регуляторів, що значно спрощує контроль і комунікацію в режимі реального часу.

Цифрові інновації трансформують не лише окремі процеси, але й саму концепцію страхового бізнесу. Під впливом технологій відбувається зміна бізнес-моделей – від традиційного страхування ризиків до побудови довгострокових клієнтських відносин через інтеграцію нових сервісів і послуг. Сучасні страхові компанії використовують штучний інтелект для створення систем прогнозування не лише ризиків, але й поведінки клієнтів, що дає можливість запропонувати страхування «на вимогу».

Блокчейн, окрім прозорості, стає основою для peer-to-peer страхування, де угоди укладаються безпосередньо між клієнтами через децентралізовані платформи. Великі дані використовуються для створення агрегованих рішень, які поєднують страхові продукти з іншими фінансовими послугами, що дає змогу клієнтам отримувати комплексне обслуговування. Інтернет речей сприяє переходу до превентивного страхування, де акцент робиться на уникненні ризиків завдяки постійному моніторингу й автоматичному управлінню умовами страхових угод (табл. 2).

Таблиця 2

Еволюція бізнес-моделей страхових компаній під впливом цифрових
технологій

Технологія	Еволюція бізнес-моделей	Практичне застосування в Україні
Штучний інтелект	Перехід до страхування «на вимогу», персоналізація ризиків	Розроблення індивідуальних страхових пакетів для клієнтів на основі їхніх життєвих обставин і поведінкових характеристик.
Блокчейн	Peer-to-peer страхування, децентралізовані страхові платформи	Використання блокчейну для прямого укладення угод між клієнтами без участі посередників.
Великі дані	Агреговані фінансові рішення, сегментоване ціноутворення	Створення комплексних продуктів, які поєднують страхування з банківськими чи інвестиційними послугами.
Інтернет речей	Превентивне страхування, автоматичне управління страховими умовами	Використання сенсорів для моніторингу здоров'я чи активів із метою запобігання страховим випадкам.

Джерело: власна розробка авторів

Натепер вплив цифрових технологій на бізнес-моделі страхових компаній України можна побачити в їхній здатності адаптуватися до умов сучасного ринку. Використання штучного інтелекту дає змогу страховикам не лише прискорити обробку заявок, а й персоналізувати страхові продукти відповідно до потреб клієнтів. Наприклад, аналіз даних про клієнтів через штучний інтелект допомагає виявити найбільш ризикові категорії, зменшуючи втрати компаній від шахрайства.

Блокчейн стає важливим інструментом у підвищенні прозорості операцій, особливо у страхуванні нерухомості й транспорту. В Україні розглядаються пілотні проекти, які дають можливість використовувати смартконтракти для

автоматизації відшкодувань. Це мінімізує людський фактор і прискорює виплати клієнтам.

Великі дані дають змогу створювати довгострокові стратегії, базуючись на прогнозах клієнтської поведінки. Наприклад, компанії можуть аналізувати сезонні коливання попиту на страхові послуги та коригувати свої пропозиції, що допомагає залишатися конкурентоспроможними.

Інтернет речей активно застосовується у страхуванні здоров'я, де пристрої для моніторингу фізичної активності клієнтів сприяють упровадженню динамічних тарифів. Клієнти, які демонструють здоровий спосіб життя, можуть отримати знижки, що стимулює їх до активнішої участі у програмі страхування.

Ці приклади свідчать про те, що цифрові технології не лише оптимізують наявні процеси, але й створюють нові можливості для формування інноваційних підходів у страхуванні, орієнтованих на клієнта й ефективність.

Цифровізація страхового ринку України потребує врахування міжнародного досвіду, зокрема щодо створення прозорих механізмів контролю, автоматизації процесів і покращення клієнтського досвіду. Адаптація цих практик має ґрунтуватися на регуляторній базі, яка забезпечує прозорість і захист прав споживачів, а також сприяє інноваційному розвитку галузі.

Одним із ключових напрямів є створення єдиного централізованого реєстру страхових угод, що спрощує облік даних і зменшує рівень шахрайства. Крім того, автоматизація процесів через роботизовані платформи (RPA) дає змогу компаніям зменшити витрати та підвищити ефективність. У поєднанні з онлайн-сервісами для обробки заявок це може значно покращити клієнтський досвід і стимулювати розвиток галузі (табл. 3).

Таблиця 3

Міжнародний досвід цифровізації страхового бізнесу та можливості адаптації в Україні

Міжнародна практика	Можливості адаптації в Україні	Очікуваний ефект для ринку
---------------------	--------------------------------	----------------------------

Роботизована автоматизація процесів (RPA)	Автоматизація перевірки документів, розрахунків страхових тарифів та обробки страхових випадків	Скорочення витрат, мінімізація людських помилок, підвищення ефективності
Онлайн-сервіси для взаємодії з клієнтами	Можливість дистанційного подання заявок і моніторингу статусу страхових виплат	Покращення клієнтського досвіду, економія часу клієнтів і страховиків
Інтеграція прогнозних моделей	Аналіз економічних ризиків і клієнтської поведінки для побудови динамічних тарифних моделей	Формування індивідуальних пропозицій, підвищення адаптивності страхових продуктів
Цифрова екосистема для регуляторів і ринку	Платформи для обміну інформацією між страховиками, клієнтами та регуляторами	Підвищення рівня взаємодії, оптимізація процесів і формування прозорого середовища

Джерело: сформовано авторами на підставі [5; 10; 11; 12]

Україна має всі можливості для адаптації найкращих практик міжнародного досвіду цифровізації страхового бізнесу, проте ці процеси потребують чіткої регуляторної бази, технічної інфраструктури та підготовки учасників ринку. Наприклад, створення єдиного реєстру страхових угод, яке вже підтримується ініціативами Національного банку України, дасть можливість мінімізувати шахрайство та забезпечити прозорість операцій [13]. У такій системі кожен страховий договір буде зберігатися у централізованій базі даних, доступній для контролюючих органів і страховиків, що сприятиме гармонізації з європейськими стандартами.

Роботизована автоматизація процесів (RPA) вже використовується окремими українськими компаніями для обробки страхових заявок і перевірки

документів. Наприклад, рішення від INNORA, розроблені на базі UiPath, дають змогу значно скоротити час перевірки інформації й підвищити точність обробки даних, що важливо для масових процесів, таких як оформлення поліса або врегулювання страхових випадків [14].

Важливим напрямом є розроблення онлайн-сервісів для клієнтів. У сучасних умовах ці платформи не лише спрощують взаємодію клієнтів зі страховими компаніями, але й підвищують рівень довіри. Наприклад, мобільні застосунки деяких провідних страховиків дають змогу клієнтам подавати заявки на страхування чи відшкодування онлайн, отримувати статуси їх розгляду в режимі реального часу, що значно економить час як для клієнтів, так і для компаній [15].

Інтеграція прогнозних моделей відкриває нові можливості для сегментації клієнтів і побудови динамічних тарифних моделей. Аналіз економічних і соціальних даних дає змогу розробляти страхові продукти, які найбільше відповідають ризиковим профілям клієнтів, забезпечуючи ефективність використання страхових ресурсів.

Цифрові екосистеми, які інтегрують страховиків, клієнтів і регуляторів, сприяють створенню єдиної платформи обміну інформацією. Наприклад, упровадження подібних екосистем у країнах ЄС дало можливість оптимізувати звітність, пришвидшити процеси перевірки страхових угод і забезпечити прозорість ринку. В Україні ці екосистеми можуть стати вирішальним фактором у розвитку страхового бізнесу, орієнтованого на європейські стандарти.

Впровадження інновацій у страховий бізнес супроводжується низкою викликів та обмежень, які впливають на темпи і якість трансформаційних процесів [7, с. 82]. Одним із ключових викликів є недостатній рівень цифрової інфраструктури, що ускладнює інтеграцію сучасних технологій у роботу страхових компаній. Відсутність централізованих платформ для обміну даними та низький рівень автоматизації внутрішніх процесів обмежують можливості масштабування інноваційних рішень. Ще однією значною проблемою є нестача

кваліфікованих кадрів, здатних ефективно працювати із цифровими системами, що особливо актуально в умовах швидкого розвитку технологій.

Регуляторні аспекти також створюють значні обмеження для впровадження інновацій. Незважаючи на поступове гармонізування законодавства із європейськими стандартами, нормативна база України залишається недостатньо адаптованою до сучасних вимог цифровізації. Це уповільнює реалізацію таких інновацій, як блокчейн або роботизована автоматизація процесів. Крім того, високі вимоги до захисту даних створюють додаткові виклики для страхових компаній, які змушені інвестувати значні кошти у кібербезпеку, що не завжди доступно для малих і середніх учасників ринку.

Серед обмежень також варто зазначити низький рівень цифрової грамотності клієнтів, що впливає на попит на інноваційні страхові продукти. Багато клієнтів, особливо старшого віку, не готові користуватися онлайн-сервісами або мобільними застосунками, що змушує компанії поєднувати цифрові рішення із традиційними каналами обслуговування. Економічна нестабільність є ще одним фактором, що обмежує впровадження інновацій, оскільки страхові компанії змушені концентрувати ресурси на підтриманні основних бізнес-процесів, а не на впровадженні нових технологій.

Розроблення практичних рекомендацій для впровадження інноваційних технологій у страхову галузь України потребує комплексного підходу, що охоплює технологічні, організаційні та регуляторні аспекти. Основним кроком є розвиток цифрової інфраструктури через упровадження сучасних платформ для автоматизації бізнес-процесів та обміну даними. Створення централізованого реєстру страхових угод на базі блокчейн-технологій сприятиме підвищенню прозорості операцій, мінімізації шахрайства й ефективності регуляторного контролю.

Наступним важливим елементом є інтеграція роботизованих систем автоматизації (RPA) для оптимізації рутинних завдань, таких як обробка заявок,

перевірка документів та управління даними. Це дасть змогу скоротити витрати, підвищити швидкість обслуговування клієнтів і зменшити людські помилки. Для реалізації цих рішень страхові компанії мають інвестувати у співпрацю із провідними технологічними розробниками та запроваджувати навчальні програми для персоналу.

Особливу увагу потрібно приділяти розробленню інтерактивних клієнтських платформ, які дають можливість здійснювати страхові операції онлайн, зокрема укладати договори, подавати заявки на відшкодування й отримувати консультації. Такі сервіси підвищують рівень довіри клієнтів та їхню задоволеність, що є важливим для конкурентоспроможності компаній. Крім того, компанії можуть використовувати штучний інтелект для персоналізації страхових продуктів на основі аналізу великих даних, що дасть змогу адаптувати поліси до індивідуальних потреб клієнтів.

На регуляторному рівні необхідно гармонізувати нормативну базу із європейськими стандартами, зокрема у питаннях кібербезпеки та захисту даних. Державні ініціативи, спрямовані на стимулювання інновацій, такі як податкові пільги для впровадження технологій або гранти для малих і середніх страхових компаній, можуть значно пришвидшити трансформацію галузі.

Для підвищення прозорості та довіри до ринку потрібно впроваджувати незалежний аудит цифрових систем страхових компаній, забезпечуючи відповідність міжнародним стандартам. Також важливо активно інформувати споживачів про нові можливості страхових продуктів і технологій через освітні кампанії, що сприятиме зростанню попиту на інноваційні послуги. Впровадження цих рекомендацій дасть можливість створити в Україні конкурентоспроможний страховий ринок, що відповідає вимогам сучасного цифрового середовища.

Висновки. Таким чином, встановлено, що технологічні інновації, зокрема штучний інтелект, блокчейн, великі дані й Інтернет речей, є основними рушіями змін у страховій галузі. Вони сприяють автоматизації процесів, підвищенню

прозорості операцій і персоналізації страхових послуг. Водночас виявлено, що впровадження цих технологій відбувається нерівномірно через низку викликів, серед яких недостатня цифрова інфраструктура, обмежена регуляторна підтримка, низький рівень цифрової грамотності клієнтів і брак кваліфікованих фахівців.

Основними проблемами впровадження інновацій є слабка інтеграція міжнародного досвіду в локальні умови, що ускладнює застосування передових практик. Також залишається актуальним питання захисту даних і забезпечення кібербезпеки в умовах зростання обсягів обробки інформації. Обмеження ресурсів малих і середніх компаній обмежують їхню здатність інвестувати у нові технології, що створює розрив між різними сегментами ринку.

Запропоновано розвивати централізовані платформи для обміну даними, впроваджувати автоматизацію процесів через роботизовані системи та забезпечити державну підтримку для стимулювання інновацій. Важливою є гармонізація нормативної бази із європейськими стандартами, а також запуск освітніх ініціатив для підвищення цифрової грамотності фахівців і клієнтів. Залучення міжнародних експертів та адаптація успішних рішень можуть прискорити трансформацію страхового бізнесу в Україні.

Перспективами подальших досліджень є розроблення інтегрованих моделей для оцінки впливу цифрових інновацій на фінансову стійкість компаній, вивчення специфіки адаптації міжнародного досвіду до регіональних особливостей та аналіз ефективності впровадження окремих технологій у різних сегментах страхового ринку. Це дасть змогу створити умови для сталого розвитку галузі в умовах динамічних змін економічного середовища.

Список використаних джерел

1. Богріновцева Л., Ключка О., Заїчко І. Розвиток та впровадження інноваційних підходів до фінансового управління страховими компаніями в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство. 2024. Вип. 60. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-57> (дата звернення: 29.10.2024).

2. Інноватика на фінансових ринках: монографія / авт. кол.: С. В. Онишко, Ю. М. Коваленко, В. В. Виговська та ін.; за наук. ред. д.е.н., професора С. В. Онишко; Ун-т держ. фіскальної служби України. Ірпінь. 2018. 466 с. URL: <https://ir.dpu.edu.ua/handle/123456789/982> (дата звернення: 29.10.2024).
3. Сосновська О. О. Інноватизація страхового бізнесу в умовах розвитку цифрової економіки. Бізнес Інформ. 2021. № 7. С. 62–69. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-7-62-69> (дата звернення: 29.10.2024).
4. Панченко О., Садчикова І. Вплив цифрових технологій на розвиток страхового бізнесу. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2023. Вип. 4 (36). С. 291–301. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-4\(36\)-291-301](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-4(36)-291-301) (дата звернення: 29.10.2024).
5. Самошкіна І. Розвиток діджиталізації страхового ринку України. Економіка та суспільство. 2022. Вип. 41. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-52> (дата звернення: 29.10.2024).
6. Кучерівська С. С. Вплив інформаційних технологій на розвиток страхових послуг. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. 2024. Вип. 11. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-11-08-03> (дата звернення: 29.10.2024).
7. Татаринцева Ю., Строков Є. Сучасні інформаційні технології у страхуванні: аналіз переваг і недоліків. Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки). 2023. Вип. 5. С. 80–83. DOI: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2023.5.80> (дата звернення: 29.10.2024).
8. Сосновська О., Сіренька І. Тенденції інноваційного розвитку страхових компаній в Україні. Європейський науковий журнал економічних та фінансових інновацій. 2021. Т. 2, № 8. С. 20–30. DOI: <https://doi.org/10.32750/2021-0202> (date of access: 29.10.2024).

9. Данько Ю., Бровко С. Вплив інноваційних технологій на розвиток страхового ринку. Економіка та суспільство. 2024. Вип. 62. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-8> (дата звернення: 29.10.2024).

10. Гречаник Н., Савчук О. Інноваційні маркетингові стратегії у контексті цифровізації страхової діяльності: зарубіжний та вітчизняний досвід. Наукові перспективи. 2024. Вип. 9 (51). DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-9\(51\)-507-520](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-9(51)-507-520) (дата звернення: 29.10.2024).

11. Eckert C., Osterrieder K. How digitalization affects insurance companies: overview and use cases of digital technologies. ZVersWiss. 2020. Vol. 109. P. 333–360. DOI: <https://doi.org/10.1007/s12297-020-00475-9> (date of access: 29.10.2024).

12. Weingarth J., Hagenschulte J., Schmidt N., Balser M. Building a Digitally Enabled Future: An Insurance Industry Case Study on Digitalization. In: Urbach N., Röglinger M. (eds) Digitalization Cases. Management for Professionals. Springer, Cham. 2019. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-319-95273-4_13 (date of access: 29.10.2024).

13. Триває наближення вітчизняного ринку страхування до стандартів ЄС: новини. Національний банк України. 2023. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/trivaye-nablijennya-vitchiznyanogo-rinku-strahuvannya-do-standartiv-yes> (дата звернення: 01.10.2025).

14. Рішення з використанням UiPath RPA та інтелектуальної обробки документів. INNORA. 2024. URL: <https://innora.com.ua/> (дата звернення: 01.10.2025).

15. Онлайн-платформи для врегулювання страхових випадків в Україні. Forinsurer. 2023. URL: <https://forinsurer.com/public/03/03/14/341> (дата звернення: 01.10.2025).